

МУҒАЛЛИМ ҲАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ



Илимий-методикалық журнал

2026

1-сан

*Ўзбекистан Республикасы Министрлер Кабинети жанындагы
Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз хәм хабар агентлиги тәрәпинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы ғуўалық берилген.*

1-сан 2026

январь-февраль

*Қарақалпақстан Республикасы мектепке шекемги хәм мектеп билимлендириўи
министрлиги, Қары Ниязий атындағы Тәрбия педагогикасы миллий институты
Қарақалпақстан филиалы*

Редактор:
А. Тилегенов

Редколлегия ағзалары:

Мақсет АЙЫМБЕТОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ
Айтмурат АЛЬНИЯЗОВ
Сапардурды АБАЕВ
Парахат АБДИМУРАТОВ
Адхамжон АБДУРАШИТОВ
Хайрулла АЛЯМИНОВ
Мавлюда АЧИЛОВА
Азизжан АБДАЗИМОВ
Шухрат АБДУЛЛАЕВ
Сурайё АРЗИЕВА
Шерзод АКРАМОВ
Мусаллам АБДУЖАББАРОВА
Алишер АЛЛАМУРАТОВ
Дилшодхўжа АЙТБАЕВ
Тўлқин АЛЛАЁРОВ
Марифжон АХМЕДОВ
Гулчехра АЙТБАЕВА
Жумабай АБАТОВ
Гулжахан АЛЪДЖАНОВА
Юнус АРИПОВ
Гулзабира БАБАШЕВА
Умида БАҲАДИРОВА
Фархад БАБАШЕВ
Гулзода БОЙМУРОДОВА
Гулбахар БЕКИМБЕТОВА
Азамат БЕКИМБЕТОВ

Шохиста БЎРАНОВА
Комил ГУЛЯМОВ
Рахматилла ГАИПНАЗАРОВ
Маманазар ДЖУМАЕВ
Асқар ДЖУМАШЕВ
Дилдора ДАВРОНОВА
Матлуба ДАВУРБАЕВА
Абдимурат ЕСЕМУРАТОВ
Мухтар ЕРМЕКБАЕВ
(Шимкент, Қазақстан)
Алишер ЖУМАНОВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА
Айсулу ЖАНАБЕРГЕНОВА
Ринат ЖУМАМУРАТОВ
Холбой ИБРАГИМОВ
Шохида ИСТАМОВА
Рустам ЙЎЛДОШЕВ
Вохид КАРАЕВ
Алима КЕНЖЕБАЕВА
(Тараз, Қазақстан)
Сарсенбай КАЗАХБАЕВ
Комилжон КАРИМОВ
Мамбеткерим ҚУДАЙБЕРГЕНОВ
Амангелди КАМАЛОВ
Тажикал КУДАЙБЕРГЕНОВА
Азамат КАМАЛОВ
Козим МАЛИКОВ

Ойниса МУСУРМОНОВА
Уролбой МИРСАНОВ
Сафо МАТЧОН
Шукурилло МАРДОНОВ
Абдулхамид МИРЗАЕВ
Шахло МИРЗАЕВА
Дармонжон МАХМУДОВА
Камаладин МАТЯКУБОВ
Айжамал МАТЖАНОВА
Ярмухаммат МАДАЛИЕВ
(Шимкент, Қазақстан)
Байнияз МАМБЕТКАРИМОВ
Баходир МАДАМИНОВ
Пердебай НАЖИМОВ
Пердебай НУРЖАНОВ
Искендер НАЖИМОВ
Асқарбай НИЯЗОВ
Сабит НУРЖАНОВ
Захия НАРИМБЕТОВА
Хушбоқ НОРБЎТАЕВ
Байрамбай ОТЕМУРАТОВ
Злийха ОРАЗЫМБЕТОВА
Мансурбек ОНГАРОВ
Раъно ОРИПОВА
Джавдод ПЎЛАТОВ
Искендер ПИРНИЯЗОВ
Меруерт ПАЗЫЛОВА
Барлыкбай ПРЕНОВ
Қалыбай ПРИМБЕТОВ
Бахтиёр РАХИМОВ
Норим РАХМАНОВ
Муқаддас РАХМАНОВА
Фархад РЎЗИЕВ
Даулетназар СЕЙТКАСЫМОВ
Мадияр СУЛТАНИЯЗОВ
Сансызбай САПАРНИЯЗОВ
Светлана СМЕРНОВА
(Москва, Россия)
Турдыбай САПАРОВ
Тажибай САПАРБАЕВ
Мухаббат САЛАЕВА
Гўзал СОДИҚОВА

Улбосын СЕЙТЖАНОВА
Айдын СУЛТАНОВА
Қалбай СЕЙТМУРАТОВ
Амина ТЕМИРБЕКОВА
Нурзода ТОШЕВА
Қуанишбек ТҮРЕКЕЕВ
Ўқтамжон ТУМАНОВ
Шохида ТАЙЛАНОВА
Мухиддин ТИРКАШОВ
Гулназ ТЛЕУМУРАТОВА
Еркин ТЛЕУОВ
Тажибай УТЕБАЕВ
Амангелди УТЕПБЕРГЕНОВ
Дмитрий УМНОВ
Уқтамжон ФАРМОНОВ
Рустам ФАЙЗУЛЛАЕВ
Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Жавлонбек ХУДОЙБЕРГЕНОВ
Аъзам ХОЛМУРАДОВ
Марат ХОДЖАНОВ
Мухлиса ХАФИЗОВА
Ғиёсиддин ХУДОЙБЕРДИЕВ
Мухаббат ХУДАЯРОВА
Зафар ЧОРШАНБИЕВ
Дилором ШАМСИЕВА
Ойбахор ШАМИЕВА
Ризамат ШОДИЕВ
Гулрухсор ЭРҒАШЕВА
Гавхар ЭШЧАНОВА
Қонысбай ЮСУПОВ
Гулара ЮСУПОВА
Содиқ ЮЛДАШЕВ
Шахло ЮЛДАШЕВА
Севара ЯРОВА



BO‘LAJAK TARBIYACHILARNI INNOVATSION FAOLIYATGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK MUAMMOLARI

Maripova N.X.

CHDPU, Maktabgach va boshlang‘ich ta’lim metodikasi kafedrası katta o‘qituvchisi

Tayanch so‘zlar: innovatsion faoliyat, bo‘lajak tarbiyachilar, pedagogik muammolar, kreativ pedagogik tafakkur, shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim, oliy ta’lim.

Ключевые слова: инновационная деятельность, будущие воспитатели, педагогические проблемы, креативное педагогическое мышление, личностно-ориентированное образование, высшее образование.

Key words: innovative activity, future educators, pedagogical problems, creative pedagogical thinking, learner-centered education, higher education.

PEZIOME:

Ushbu maqolada oliy ta’lim jarayonida bo‘lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlashning pedagogik muammolari tahlil etiladi. Innovatsiya va innovatsion faoliyat tushunchalari ochib berilgan, zamonaviy talablar bilan bo‘lajak mutaxassislarining kasbiy kompetensiyalari o‘rtasidagi nomutanosiblik sabablari ko‘rib chiqilgan. Pedagogik muammolarning asosiy yo‘nalishlari motivatsion, kognitiv, protsessual va kreativ tafakkur yetishmovchiligi aniqlangan, shuningdek, shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim, kreativ pedagogik model va innovatsion texnologiyalar orqali muammolarni bartaraf etish yo‘llari taklif etilgan.

PEZIOME:

В данной статье анализируются педагогические проблемы подготовки будущих воспитателей к инновационной деятельности в процессе высшего образования. Раскрываются понятия инновации и инновационной деятельности, рассматриваются причины несоответствия между современными требованиями и профессиональными компетенциями будущих специалистов. Определены основные направления педагогических проблем, связанные с недостаточностью мотивационного, когнитивного, процессуального компонентов и креативного мышления, а также предложены пути их преодоления посредством личностно-ориентированного обучения, креативной педагогической модели и инновационных технологий.

SUMMARY:

This article analyzes the pedagogical problems of preparing future educators for innovative activity in the process of higher education. The concepts of innovation and innovative activity are clarified, and the reasons for the mismatch between contemporary requirements and the professional competencies of future specialists are examined. The main directions of pedagogical problems related to the insufficiency of motivational, cognitive, procedural components and creative thinking are identified, and ways to overcome these problems through learner-centered education, a creative pedagogical model, and innovative technologies are proposed.



Kirish. Mamlakatimizda oliy ta'lim mazmunini va o'qitish shakllarini hamda didaktik ta'minotini takomillashtirish orqali uzluksiz ta'lim uchun sifatli kadrlar tayyorlashning huquqiy-me'yoriy asoslari izchil rivojlantirilmoqda. Jumladan, fan, ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasi asosida turli ta'lim xizmatlari sifatini yaxshilash, ta'lim mazmuni individuallashtirish, variativlashtirish", kabi ustuvor vazifalar belgilandi. Ushbu jarayonda talabalarni innovatsion faoliyatga tayyorlashning pedagogik ta'lim klasteri mexanizmlari va tamoyillariga asoslangan metodik tizimini amaliyotga joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi. Yurtimizda fan, uzluksiz ta'lim va ishlab chiqarish sifatini oshirishga qaratilgan

Vazifalarni samarali amalga oshirish maqsadida pedagogik ta'limning innovatsion klasteri bosqichma-bosqich va manzilli tarzda joriy etildi. Bu esa, oliy ta'limda modullarni o'qitish sifatini oshirish kasbiy malakalarni shakllantirishga mo'ljallangan o'quv-amaliy mashg'ulotlarni tegishli muassasalarda tashkil etish orqali oshirish, bo'lajak mutaxassislarni kasbiy faoliyatga erta va samarali tayyorlash taqozo etadi. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalar bilan olib boriladiga innovatsion faoliyatning moddiy texnik, didaktik ta'minoti va pedagogik shart-sharoitlarini takomillashtirish zarurati yuzaga keladi. .

Natijada mazkur vazifalardan kelib chiqib, tajriba-sinov ishlari maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalari uchun innovatsion faoliyatga tayyorlash jarayonini uch bosqichda – asoslash, shakllantirish va yakuniy bosqichlarda tashkil etildi.

Asoslash bosqichida "Tasviriyl faoliyat metodikasi" modulida talabalarni innovatsion faoliyatga tayyorlashga qaratilgan maxsus mavzular va topshiriqlar ishlab chiqildi. Biroq, modul mazmunining tahlili shuni ko'rsatdiki, uning mavjud tarkibi talabalarni innovatsion faoliyatga tayyorlash nuqtai nazaridan yetarli darajada samarali emas. Chunki mazkur modul aslida maktabgacha ta'lim metodikasida STEAM texnologiyasi asosida integratsiyalashgan, ijodiy va tadqiqotga yo'naltirilgan mashg'ulotlarni tashkil etishga xizmat qilishi lozim. Shu sababli modul o'qitish jarayonlarini chuqur o'rganish natijasida STEAM texnologiyasi, pedagogik dizayn mashqlari hamda axborot bilan ishlashga oid topshiriqlarni o'z ichiga olgan takomillashtirilgan metodik tizim amaliyotga joriy etish zarurati aniqlandi.

Mazkur bosqichda, shuningdek "Tasviriyl faoliyat metodikasi" modulini o'qitish jarayonida talabalarining innovatsion faoliyatga tayyorlik darajasi batafsil tahlil qilindi. Modul dasturi, topshiriqlarning hajmi va mazmuni hamda ularning innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirishga yo'naltirilganlik darajasi o'rganildi.



Shakllantirish bosqichida esa amaliyotga “Bo‘lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlashning klaster modeli”ning faoliyatli bloklari va vazifalari joriy etildi. Ushbu model asosida talabalar axborot bilan samarali ishlash, tadqiqotchilik faoliyatini olib boorish hamda pedagogic dizayn elementlarini qo‘llash bo‘yicha zarur ko‘nikmalarni bosqichma-bosqich egallashlari ta‘minlandi.

Uch bosqichli tajriba-sinov tizimi natijasida talabalarning innovatsion tayyorgarlik darajasi sezilarli oshdi. Shuningdek, “Tasviriy faoliyat metodikasi” modulining mazmunini STEAM texnologiyasi asosida yangilash hamda poedagogik klister modelini ta‘lim amaliyotiga keng joriy etish bo‘yicha amaliy takliflar ishlab chiqildi.

Xulosa qilganda, bo‘lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash – zamonaviy ta‘limning dolzarb pedagogik muammolaridan biridir. Mavjud nomutanosibliklarni bartaraf etish uchun oliy ta‘lim jarayonini qayta ko‘rib chiqish, shaxsga yo‘naltirilgan, kreativ va integratsiyalashgan yondashuvlarni joriy etish zarur. Bu jarayon nafaqat tarbiyachilarning kasbiy mahoratini oshiradi, balki maktabgacha ta‘lim sifatini yangi bosqichga ko‘tarishga xizmat qiladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyada “Innovatsiya” (lot. innovatio – yangilash) – yangi g‘oyalar, usullar, texnologiyalarni yaratish va amaliyotga joriy etish jarayonidir. Pedagogik innovatsion faoliyat esa tarbiyachi tomonidan pedagogik vaziyatlarni noodatiy, samarali yechish, yangi texnologiyalarni ya‘ni loyihaviy o‘qitish, interfaol metodlar, muammoli vaziyatlardan foydalanish va qo‘llash qobiliyatidir.

Bo‘lajak tarbiyachilarda innovatsion faoliyat kreativ pedagogik tafakkur orqali namoyon bo‘ladi: yangi g‘oyalar ishlab chiqish, bolalarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda ta‘lim jarayonini tashkil etish.

N.V.Xaydarova tomonidan olib borilgan tadqiqotda raqamli ta‘lim asosida innovatsion pedagogik yondashuvlarni qo‘llash orqali talabalarning motivatsiyasi va ijodiy fikrini oshirish mumkinligi asoslangan. Bu esa, innovatsion yondashuvlar pedagogik jarayonning samaradorligini oshirish va talabalarning mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Demak, pedagogik ta‘lim klasteri asosida bo‘lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash texnologiya va mexanizmlarini joriy etish ta‘lim sifatini yaxshilashga yordam beradi.

Tadqiqotda “innovatsion faoliyat” ta‘rifi tasniflangan bo‘lib, “innovatsiya”, “innovatsion jarayon”, “maktabgacha ta‘lim tizimida innovatsion faoliyat” kabi tushunchalar aniqlashtirilgan. Jumladan, Y.A.Karpova “Innovatsion



faoliyat zamonaviy pedagog shaxsining muhim xususiyati sifatida talqin etiladi, intellektual resurs va ijodkorlikning o‘zaro ta’siri orqali ma’no yaratish mexanizmi” sifatida, R.N.Yusufbekova esa yangi ijtimoiy talablarning an’anaviy me’yorlarga mos kelmasligi yoki yangi shakllanayotgan g‘oyalarning mavjud g‘oyalarni inkor etishi natijasida vujudga keladigan majmual muammolarni yechishga qaratilgan faoliyat sifatida tadqiq etilgan. Bu yondashuv bo‘lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash jarayonida yangicha pedagogik g‘oyalarni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish qobiliyatini mustahkamlash zarurligini asoslaydi. Shu tariqa, olimning g‘oyalari pedagogik tayyorgarlikda innovatsion kompetensiyalarni shakllantirishning nazariy va metodologik asosini beradi.

M.Jumaniyozovanning e’tirof etishicha, pedagogik innovatsion faoliyati quyidagi belgilar asosida namoyon bo‘ladi: ijodiy faoliyat falsafasini egallashga intilish; pedagogik tadqiqot metodlarini egallash; mualliflik konsepsiyalarini yaratish qobiliyati; tajriba-sinovishlarini rejalashtirish va amalga oshira olish; o‘zidan boshqa tadqiqotchi-pedagoglar tajribalarini qo‘llay olish; hamkasblar bilan hamkorlik; fikr almashish va metodik yordam ko‘rsata olishlik; ziddiyatlarning oldini olish va bartaraf etish; yangiliklarni izlab topish va ularni o‘z sharoitiga moslashtirib borishni innovatsion faoliyatga tayyorlashda pedagogik jamoadagi psixologik muhit, jamoa a’zolarining qay darajada dunyo ta’limi bozoridagi yangiliklardan xabardor ekanligi asosiy harakatlantiruvchi kuch hisoblanadi.

M.Potashkinning fikricha innovatsion tayyorgarlik pedagogning faqat nazariy bilimlarini emas, balki amaliyotda yangi usul va texnologiyalarni qo‘llash qobiliyatini ham qamrab oladi. Xususan, tasviriy faoliyat orqali bolalarning tafakkurini kengaytirish, ularda mustaqil qaror qabul qilish, ijodiy loyihalarni amalga oshirish ko‘nikmalarini rivojlantirish imkoniyati yaratiladi. Bu esa, bo‘lajak tarbiyachilarning pedagogik yangiliklarni joriy etishga tayyorligini, shuningdek, zamonaviy multimedia vositalari va interaktiv o‘yinlardan samarali foydalanish qobiliyatini shakllantiradi. Shu sababli ta’limiy tadqiqotning tajriba-sinov ishlarida bo‘lajak tarbiyachilarning innovatsion pedagogik kompetensiyalarini shakllantirishda ustuvor vazifa sifatida yangi pedagogik texnologiyalarni sinovdan o‘tkazish, o‘quv-tarbiya jarayonlarini samarali, interaktiv va ijodiy usullar asosida tashkil etish belgilandi.

Muhokamalar natijasida tadqiqot jarayonida oliy ta’lim tizimida bo‘lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlashda bir qatir muhim pedagogik muammolar mavjudligi aniqlandi. Ushbu muammolar asosan motivatsion, kognitiv-intellektual, protsessual (amaliy) , kreativ pedagogik tafakkur



hamda tashkiliy-resurs jihatlarini bilan bog'liq ekanligi kuzatildi. Xususan, motivatsion komponentning yetishmasligi talabalarning innovatsion va ijodiy faoliyatga bo'lgan qiziqishining pastligi bilan namoyon bo'lmoqda. An'anaviy "tushuntiruv-ko'rgazmali" usullarning ustunligi ta'lim oluvchilarning passiv subyektga aylanishiga olib kelib, ularning mustaqil fikrlashi va ijodiy faolligini cheklamoqda.

Kognitiv va intellektual komponentning zaifligi esa bo'lajak tarbiyachilarda yetarli pedagogik eruditatsiya, analitik tafakkur va chuqur nazariy bilimlarning shakllanmaganligi bilan izohlanadi. Bu holat innovatsion texnologiyalarni samarali o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan intellektual tayyorgarlik darajasining pastligiga sabab bo'lmoqda.

Shuningdek, shaxsga yo'naltirilgan ta'limni keng joriy etish, ya'ni muammoli, modul, interfaol va hamkorlikdagi ta'lim usullaridan foydalanish orqali bo'lajak tarbiyachilarning ijodiy faolligini rag'batlantirish zarurligi asoslandi. Talabalarning motivatsiyasini oshirish maqsadida individual rivojlanish dasturlarini ishlab chiqish, erkin tanlov imkoniyatlarini yaratish va erishilgan yutuqlarni tizimli qo'llab - quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki tadqiqot natijalari tarbiyachilarni innovatsion faoliyatga tayyorlash oliy ta'limdagi dolzarb pedagogik muammo ekanligini ko'rsatdi. Aniqlangan muammolar motivatsion, kognitiv-intellektual, amaliy va kreativ pedagogik tafakkur komponentlari bilan bog'liq. Tajriba-sinov ishlari STEAM texnologiyasi va pedagogik ta'lim klasteri asosida model bo'lajak tarbiyachilarning innovatsion tayyorgarligini oshirishda samarali ekanligini tasdiqladi. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim va innovatsion texnologiyalarni tizimli joriy etish maktabgacha ta'lim sifatini oshirishning muhim omili hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 30.09.2017 yildagi Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida PF-5198-sonli farmoni .
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 5- maydagi "O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PK-4312-son qarori
3. Axmedova D.S. Pedagogik texnologiyalar va interaktiv metodlar. Toshkent, 2021.
4. Yo'ldoshev J., Usmonov S. Pedagogik texnologiya asoslari.-Toshkent: O'qituvchi, 2004.
5. Sayidaxmedov N.S. Pedagogikada yangicha fikrlash. - Toshkent: Istiqbol, 2002.
6. Xasanov R. Tasviriy san'atni o'qitish metodikasidan amaliy mashg'ulotlar. O'quv qo'llanma. -Toshkent: TDPU, 2006.
7. Iimuhamedov R., Yuldashev M. Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar. Toshkent, 2013.
5. Ishmuhamedov R.J. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari. -Toshkent: ToshDPU, 2004



BOSHLANG'ICH TA'LIM PEDAGOGIKA FANI TARIXIDA USTOZ SHOGIRT AN'ANASI

Eshmanova N.N.

*CHDPU, Maktabgach va boshlang'ich
ta'lim metodikasi kafedrası katta o'qituvchisi*

Ahmadova Z.A., Hamroqulova D.O'.

Boshlang'ich ta'lim talabasi

Tayanch so'zlar: ustoz-shogird an'anasi, boshlang'ich ta'lim, pedagogika tarixi, ta'lim-tarbiya, pedagogik meros, shaxs tarbiyasi, ta'lim uzluksizligi, o'qituvchi roli, ma'naviy tarbiya.

Ключевые слова: традиция «учитель-ученик», начальное образование, история педагогики, обучение и воспитание, педагогическое наследие, формирование личности, преемственность образования, роль учителя, духовное воспитание.

Key words: teacher-student tradition, primary education, history of pedagogy, teaching and upbringing, pedagogical heritage, personality development, continuity of education, role of the teacher, moral education.

РЕЗЮМЕ:

Mazkur maqolada boshlang'ich ta'lim pedagogikasida ustoz-shogird an'anasining shakllanishi, rivojlanishi va zamonaviy ta'lim tizimidagi ahamiyati tahlil qilinadi. Sharq va jahon pedagogik tafakkurida ustoz shaxsining o'rni hamda shogird tarbiyasidagi mas'uliyati yoritilib, ushbu an'ananing yosh avlodni bilimli, axloqli va mustaqil fikrlovchi shaxs sifatida shakllantirishdagi roli ochib beriladi. Shuningdek, uning boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning intellektual va ma'naviy rivojiga ta'siri hamda yosh pedagoglarni kasbiy qo'llab-quvvatlashdagi ahamiyati asoslanadi.

РЕЗЮМЕ:

В статье анализируются формирование, этапы развития и значение традиции «наставник–ученик» в педагогике начального образования. Освещается роль личности наставника в восточной и мировой педагогической мысли, его ответственность в воспитании ученика, а также значение данной традиции в формировании образованной, нравственной и самостоятельной мыслящей личности. Обосновывается её влияние на интеллектуальное и духовное развитие учащихся начальной школы, а также её значение в профессиональной поддержке молодых педагогов.

SUMMARY:

The article analyzes the formation, development, and significance of the mentor–apprentice tradition in primary education pedagogy. It highlights the role of the teacher in Eastern and global pedagogical thought, the responsibility in shaping students' character, and the importance of this tradition in developing knowledgeable, ethical, and independent-minded individuals. The